

Pieken in de Delta

Resultaten tender 2007

1 Prioriteiten Pleken in de Delta

- Mainports
- Economische kerngebieden
- Innovatie hot spots
- Hoofdverbindingssassen
- PLAATSWAAR Hot spot gemeente

Noord:
Water
Energie
Sensortechnologie

**Noordvleugel
Randstad:**
Creatieve Industrie
Life Sciences en medisch
Innovatieve logistiek & handel
Toerisme & Congressen
Kennisintensieve Zakelijke
Dienstverlening

**Zuidvleugel
Randstad:**
Haven en Industrie Complex
Glastuinbouw
Internationaal recht, vrede en
veiligheid
Life & health sciences

Zuidwest:
Procesindustrie
Logistiek
Toerisme

Oost:
Food & Nutrition
Health
Technology

Zuidoost:
High tech systems en materialen
Food & Nutrition
Life Sciences & Medische technologie

Pieken in de Delta

— Resultaten tender 2007

		Voorwoord	5
1		Oost-Nederland	7
		High Tech Factory	8
		Hemostase Biochip	10
		Johma met minder majoh	12
2		Zuidvleugel Randstad	15
		Business to Science Portal	16
		The Hague Academy for Local Governance	18
		Greenbox	20
		Fresh Corridor	22
3		Zuidoost-Nederland	25
		Settlink.com	26
		High Chem & New Materials Campus	28
		Biosensing	30
		HIPRINS	32
4		Zuidwest-Nederland	35
		Toeristisch Zeeland Portal	36
		Kenniscentrum Duurzame Technologie	38
		Best in Class Human Capital Aanpak voor World Class Maintenance	40
		Brabacon	42
5		Noordvleugel Randstad	45
		Dutch Game Valley	46
		Ketentransparantie en locatiecodering in de sierteeltketen	48
		Amsterdam Biomed in business	50
		MICE meets metropolis	52
		Duisenberg School of Finance	54

Inhoudsopgave

Samen werken aan sterke economische regio's. Dat is de essentie van Pieken in de Delta. Pieken in de Delta geeft onze economie het zo broodnodige profiel. Een duidelijk gezicht met grote herkenbaarheid en aantrekkingskracht.

Waarom Pieken in de Delta, vraagt u zich wellicht af? Het antwoord ligt voor de hand. Door prioriteiten te stellen, bundelen we onze economische kracht. En dat versterkt onze internationale concurrentiepositie. We moeten laten zien dat we willen en kunnen excelleren, juist ook in vergelijking met het buitenland.

In 2007 stelden gemeenten, provincies en EZ ruim 92 miljoen euro beschikbaar voor vijf regio's: de Noord- en Zuidvleugel van de Randstad en Oost-, Zuidoost- en Zuidwest Nederland. Met dit bedrag zijn 68 uiteenlopende initiatieven ondersteund, ter versterking van de economische structuur. Denk aan de ontwikkeling van de Brainport Eindhoven, het Haven en Industrie Complex in Rotterdam, Maintenance Valley in Zuidwest-Nederland.

In dit boekje vindt u een selectie van projecten die in de prijzen zijn gevallen. Doet er uw voordeel mee.

Maria van der Hoeven
Minister van Economische Zaken

— Voorwoord

1 _ Oost-Nederland

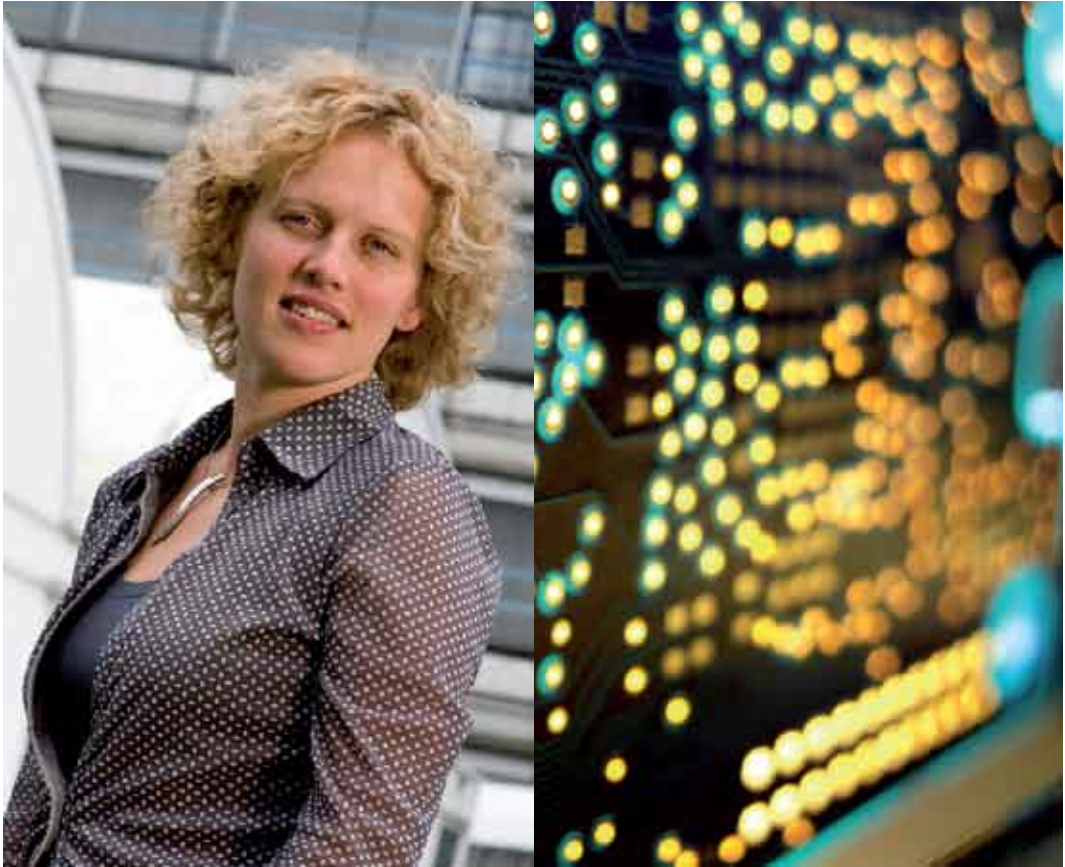

Foto: Miriam Luizink

■ High Tech Factory

High Tech Factory: samen produceren

In Twente zijn ruim veertig spin-off-bedrijven op het gebied van microsysteem- en nanotechnologie toe aan het produceren van hun vindingen. Omdat het in eigen beheer en op grote schaal produceren veelal te kostbaar is voor deze kleine bedrijven, biedt MESA+ hen met High Tech Factory een gedeelde productieruimte. Hierdoor kunnen de bedrijven hun energie steken in hun bedrijfsvoering en groei.

In het realiseren van productiemiddelen gaat veel tijd zitten. Kostbare tijd. MESA+ vindt dat de spin-offs hun energie beter kunnen steken in de doorontwikkeling van producten, wat groei en werkgelegenheid oplevert. Doordat dit kennisinstituut zelf een nieuwe cleanroom betreft in 2010, komt er een ruimte vrij die wordt omgebouwd tot productieruimte de 'High Tech Factory'. In deze op open innovatie gerichte voorziening kunnen de spin-off-bedrijven en mkb'ers van buiten het Kennispark ruimten huren en inrichten voor productie.

Stapsgewijs

High Tech Factory wordt in verschillende stappen uitgevoerd. Uiteindelijk moet de voorziening in 2010 'draaien'. Voordat het zover is wordt de bestaande R&D-faciliteit omgebouwd tot productieomgeving en gaat een fonds van start waarop bedrijven een beroep kunnen doen bij de aanschaf van productieapparatuur. "Allereerst wordt kennis opgedaan voor productspecifieke apparatuur en processen op het gebied van testen, verpakken en assembleren", stelt Miriam Luizink, technisch-commercieel directeur MESA+. "Wat vervolgens moet leiden tot een concreet voorstel voor de inrichting van processen in de High Tech Factory."

Samen de markt op

Voor individuele ondernemingen is het haast onmogelijk om een hoogwaardige productie-

faciliteit op te zetten. Maar productiecapaciteit hebben ze juist nodig om internationaal te kunnen doorbreken. Met deze faciliteit krijgen bedrijven de kans om een product te ontwikkelen en in hoge volumes op de markt te brengen. Luizink: "De kracht schuilt in samenwerking, want daardoor kunnen ze de verschillende door hen ontwikkelde processen samenbrengen in één voorziening. Zo wordt ook de kennis verzilverd in concrete technologische producten."

Inmiddels hebben achttien bedrijven serieuze belangstelling getoond voor het gebruik van het open High Tech Factory. "De ontwikkeling van de bedrijven die in de Factory gaan produceren, komt hierdoor in een stroomversnelling. Zo krijgen niet alleen de bedrijven een stimulans, óók het delen van kennis en de (regionale) economie krijgen een 'boost'."

Paspoort

- Projectnaam: High Tech Factory
- Geïnterviewde: Miriam Luizink, technisch-commercieel directeur MESA+ en directeur High Tech Factory
- Sector: microsysteem- en nanotechnologie
- Doel project: het realiseren van een gezamenlijke productiefaciliteit voor relatief kleine bedrijven die werkzaam zijn in de microsysteem- en nanotechnologie
- Omvang project: 8,3 miljoen, waarvan € 2.198.310 vanuit EZ en € 2.198.310 van de provincie Overijssel
- Projectpartners: Bronkhorst, Demcon, EnablingM3, Encapson, IMS, Lionix, Medimate, Medspray, Micronit, Nanomi, Ostendum R&D, Phoenix, SmartTip, SolMateS, TSST, UT International Ventures, Universiteit Twente, MESA+

Foto: Richard Blaauw

■ Hemostase biochip

Bloedwaarden 'zo' bekend via laboratorium op creditcardformaat

'Hoe staat het met de bloedstollingswaarden van deze patiënt', dat kan een arts zich aan het bed afvragen. Voordat hij over het antwoord beschikt, is hij in de huidige situatie uren - zo niet dagen - verder. Niet als hij over de hemostase biochip beschikt. Eén druppel bloed op de chip en de arts weet binnen enkele minuten het antwoord.

Een plastic plaatje ter grootte van een creditcard, met hierop een chip waarmee binnen enkele minuten een bloedstollingsdiagnose is te stellen. Volgens de ontwikkelaars van de biochip is het een kwestie van tijd voordat een arts op deze manier zijn conclusies trekt. Ze zetten in op maximaal drie jaar. Dan moet het idee omgezet zijn in een volledig werkend proefmodel. Hopelijk meldt zich dan een geïnteresseerd bedrijf om de creditcard-met-chip in productie te nemen.

Trombose en hemofilie zijn goede voorbeelden van aandoeningen die in aanmerking komen voor een snelle en adequate bloedstollingsdiagnose. Ook tijdens een operatie wil een chirurg snel beschikken over deze gegevens. "Met de ontwikkeling van deze chip wordt vooral de 'clinical turnaround time' drastisch ingekort", zegt Richard Blaauw, projectleider van Chiralix. "Allereerst kan dit de gezondheid van de patiënt ten goede komen en op de tweede plaats worden hierdoor kosten bespaard in de gezondheidszorg. Want bloedonderzoek in een ziekenhuis wordt uitgevoerd in een laboratorium door mensen die beschikken over specifieke kennis, en die zijn duur."

Puzzelstukjes

De diverse onderdelen van de Hemostase biochip worden als geheel ontwikkeld, in de vorm van open innovatie. Blaauw: "Elke partij levert met zijn eigen specialisme een stukje van

de puzzel die 'hemostase biochip' heet." Het is volgens de projectleider mogelijk dat naar aanleiding van elk specifieke onderzoek spin-offs ontstaan, maar dit is niet de opzet: "Het doel is om een werkend minilaboratorium te ontwikkelen en dit vervolgens op de markt te brengen."

Minilab

In dat 'mini' schuilt de complexiteit van dit project. Want is voor een bloedonderzoek in een laboratorium 500 microliter bloed nodig, op de chip is 1 microliter voldoende. "Zo moeten de chemische verbindingen vanwege het kleine volume een sterk signaal per molecuul geven", stelt Blaauw. "Waarvoor bijvoorbeeld nieuwe chemische substraten nodig zijn."

Tallose arbeidsplaatsen

"Voor deze test is een wereldwijde markt", gaat Blaauw verder. "En als de bloedtest eenmaal werkt, is de weg vrij voor het ontwikkelen van tallose andere tests in dit formaat. Als dit minilab in productie wordt genomen, levert dit in ieder geval in deze regio én op tallose andere plaatsen nieuwe arbeidsplaatsen op."

Paspoort

- Projectnaam: Hemostase biochip
- Geïnterviewde: Richard Blaauw, projectleider Chiralix
- Sector: health/ nanotechnologie
- Doel project: realisatie proefmodel biochip waarmee bloedstollingsdiagnose kan worden gesteld
- Omvang project: 2,2 miljoen euro, waarvan 1,1 miljoen euro vanuit EZ en 1,1 miljoen euro van de provincie Gelderland
- Projectpartners: UMC St. Radboud, Radboud Universiteit Nijmegen, NXP Semiconductors, Future Diagnostics en Chiralix

Foto: Léon Spierts

— Johma met minder Majoh

Salades mét yoghurt van Johma

Wie aan Johma denkt, denkt aan lunch- en borrelsalades met veel aardappel en romige mayonaise. Juist hieraan kleeft een wat oubollig imago, en daar wil Johma vanaf. Minder vet en dus gezonder, daar zet de salademaker op in.

Tijdens feestjes, dat is wanneer de meeste mensen in Nederland salades van Johma eten. Op een toastje. Stokbrood is een andere favoriet. Toastje en brood worden royaal besmeerd met saté-, eier- en kipkerriesalade. Ook huzarensalade wordt graag tijdens feestelijke gelegenheden geserveerd. Voor al deze salades geldt: ze worden door talloze fabrikanten gekopieerd. Hiernaast hangt de verkoop van deze producten te veel af van seizoen- en weersomstandigheden, vindt Johma. Omdat de saladefabrikant haar product frequenter wil verkopen, gaat Johma een andere koers varen. Ook speelt het in op de behoefte van de consument, door meer verse en gezondere salades te maken. Deze salades bevatten méér gezonde ingrediënten zoals groente en yoghurt, de aardappelpuré maakt plaats voor stukjes aardappel, en wordt er minder mayonaise toegevoegd. Maar mayonaise heeft een groot voordeel: in combinatie met azijnzuur en andere conserverende hulpstoffen, zijn ingrediënten lange tijd houdbaar. Met bijvoorbeeld yoghurt ligt dit anders. Tijd voor onderzoek.

Houdbaar tot...

Het bedrijf streeft naar producten met een 'verse' uitstraling, die hierdoor mogelijk korter houdbaar zijn. Een langere houdbaarheid mét behoud van verseigenschappen is echter voor de logistiek een pré. Om deze reden streeft Johma naar een houdbaarheid van ongeveer vijftien dagen. Deze termijn sluit aan bij het koopgedrag van de consument. Doordat de yoghurtbevattende salade gezonder is, wordt deze salade vaker verkocht dan die mét mayonaise. En staat hij minder lang in het schap.

Innovatieve recepten

In samenwerking met Kennisinstelling Wageningen en diverse toeleveranciers van grondstoffen, heeft Johma een expertiseteam opgericht dat onderzoek verricht naar verschillende houdbaarheidsmethoden. Zo onderzoekt het team de hoge druktechnologie, waarmee bacteriën onder druk worden gedood en goede eigenschappen bewaard blijven. Ook de E-MAP-methode staat op het 'onderzoeksprogramma'. Hiermee worden de salades met behulp van bepaalde gassen verpakt. Met innovatieve aardappelrecepten en -concepten heeft Johma nog een andere troef in handen: omdat ook sommige ingrediënten en bereidingswijzen de houdbaarheid ten goede kunnen komen.

Meer salades over de toonbank

Gezonde salades met yoghurt en meer groente zorgen náást een stabielere inkomstenstroom bij Johma ook voor een werkgelegenheidstoename in de regio. Want voor de productie van de salades zijn nieuwe machines en toeleveranciers van bijvoorbeeld groente nodig. Zo wordt niet alleen Johma 'wat vetter' van haar gezonde salades.

Paspoort

- Projectnaam: Johma met minder MaJoh
- Geïnterviewde: Léon Spierts
- Sector: Food & Nutrition
- Doel project: het ontwikkelen van innovatieve aardappelrecepten en -concepten met minder gebruik van mayonaise
- Omvang project: € 2.733.511, waarvan € 534.942 vanuit EZ en € 534.942 van de provincies Gelderland en Overijssel
- Projectpartners: Uniq Nederland Lossers BV en Agrotechnology & Food Innovations BV

2 Zuidvleugel Randstad

Foto: Petra van den Berg

Business to Science Portal

Zuid-Hollands MKB haalt wetenschappelijke informatie bij één loket

Life sciences- of medisch technologisch- georiënteerde vraagstukken? Voortaan kunnen Zuid-Hollandse ondernemers terecht bij één loket: de Business to Science Portal Holland.

Hier gaat men voor de mkb'er op zoek naar een wetenschapper die helderheid kan verschaffen over het gevraagde onderwerp.

Op goed geluk. Zo vonden mkb'ers tot kort geleden een wetenschapper als ze op zoek waren naar een antwoord voor hun vraagstuk. En vond de ondernemer niet meteen de juiste persoon, dan zat er niets anders op dan een rondje 'shoppen' langs de verschillende kennisinstellingen. Dat moest nu echt verbeteren, vonden deze instellingen. Met behulp van een driejarige overheids-subsidie wordt daarom de 'Business to Science Portal' opgezet. Een webloket dat informatieverzoeken kanaliseert, de mkb'er actief begeleidt en op zoek gaat naar een geschikte wetenschapper.

In deze regio is volgens Petra van de Berg een groot aantal jonge high tech-ondernemers die een grote behoefte heeft aan 'snelle kennis'. "Deze bedrijven hebben zelf geen tijd en R&D-capaciteit", zegt de projectleider. "Of een bedrijf 'from scratch' begint met productontwikkeling of op zoek is naar verbetering van bestaande toepassingen, met het webloket voorzien de kennisinstellingen snel en doelmatig in een behoefte."

Vragende scouts

Het team achter de portal bestaat uit twee vraagscouts. Deze begeleiden de ondernemer tot het antwoord boven tafel is. De scouts hebben relevante inhoudelijke kennis en gaan te werk vanuit een bedrijfsgerichte benadering. Ook hebben ze een directe binding met de onderzoekers. Hiernaast benoemen de kennisinstellingen allemaal een eigen 'portal operator'; een accountmanager die bedrijven ondersteunt bij het opstellen van een plan en het vastleggen van

afspraken. Ook ziet deze operator er op toe dat er daadwerkelijk wat gebeurt met de verzoeken.

De boer op

Naast het begeleiden van ondernemers in hun informatiebehoefte, gaan de scouts actief de boer op om de kennisbehoefte van het bedrijfsleven in kaart te brengen. Hierbij worden de toekomstplannen besproken en een roadmap ontwikkeld. "De roadmap helpt om het ontwikkelproces te structureren", licht Van den Berg toe. "Zo kennen de scouts de weg naar de kennis en faciliteiten die op termijn nodig zijn, waardoor de ontwikkeltijd van producten of processen wordt ingekort. Ook voor wetenschappers is de samenwerking met het mkb nuttig. Zij krijgen beter inzicht in welke vragen leven in de maatschappij. En kunnen deze informatie gebruiken om nieuwe kennis voor de langere termijn te ontwikkelen."

Roadmap to success

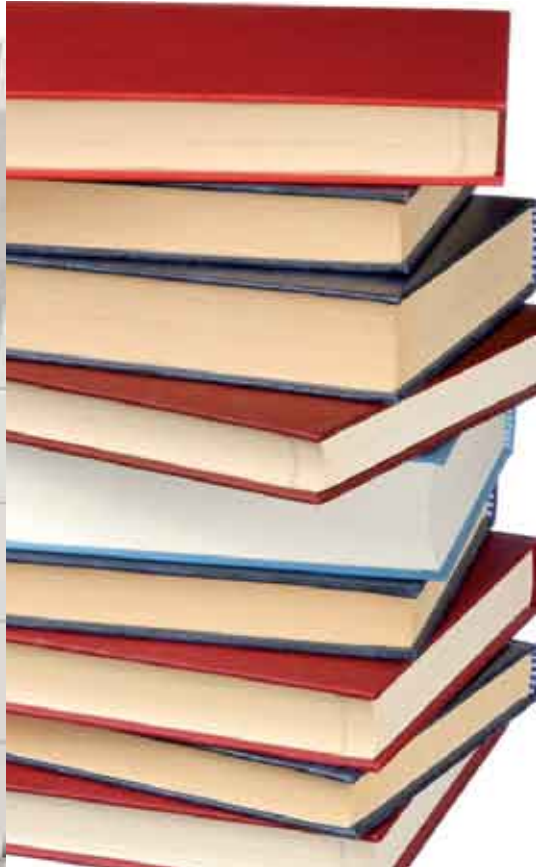
"Door bedrijven te helpen met productontwikkeling, wordt de kans groter dat ze eerder uitgroeien tot succesvolle grote of zelfs internationale bedrijven", zegt Van den Berg. "En dat is wat we nodig hebben in deze regio."

Paspoort

- Projectnaam: Business to Science Portal
- Geïnterviewde: Petra van den Berg, projectleider en hoofd research services Leiden University Research & Innovation Services
- Sector: life sciences en medische technologie
- Doel project: één centraal aanspreekpunt voor met name mkb-bedrijven met kennisvraagstukken
- Omvang project: € 2,1 miljoen euro, waarvan € 750.000 van EZ, € 375.000 van de provincie Zuid-Holland en € 125.000 euro van de gemeenten Leiden, Delft en Rotterdam
- Projectpartners: Universiteit Leiden, het Leids Universitair Medisch Centrum, TU Delft en het Erasmus Medisch Centrum en TNO

Foto: Cecile Meijs

The Hague Academy for Local Governance

Meer weten over opkomende democratieën? Op naar Den Haag

Het aantal opkomende democratieën groeit wereldwijd. Maar hoe 'werkt' een democratie in de praktijk? The Hague Academy for Local Governance leidt professionals op die zich wereldwijd bezighouden met de opbouw en versterking van lokaal bestuur met behulp van praktijkgerichte, innovatieve trainingsprogramma's.

Hoe kan de dialoog tussen nationale overheden en lokale belanghebbende partijen worden bevorderd? Hoe kunnen gemeenten de dienstverlening aan hun inwoners verbeteren en hoe kunnen zij burgers beter betrekken bij het beleid? Deze en talloze andere vraagstukken komen aan bod tijdens de trainingsprogramma's van de The Hague Academy for Local Governance; praktische cursussen, waarbij uitwisselen van ervaringen, discussiëren, netwerken en leren, hand in hand gaan. De trainingen zijn voor ambtenaren en bestuurders uit democratieën in ontwikkeling. En voor professionals van consultancy-, ontwikkelings- en donororganisaties die in of met deze landen werken. De Academy ontwikkelt en geeft de komende drie jaar in samenwerking met diverse partners praktijkgerichte, innovatieve trainingen.

Democratische vaardigheden

"Bij de opbouw en versterking van lokale democratie spelen talloze factoren een rol", zegt general manager Cecile Meijs. "Want hoe geef je lokaal bestuur vorm? Hoe ga je om met transparantie, verantwoordingsplicht, gemeentelijke dienstverlening en burgerparticipatie? Lokale bestuurders en ambtenaren hebben grote behoefte aan kennis en het leren van vaardigheden. Omdat zij op deze gebieden vaak weinig ervaring hebben, zijn onze trainingen voor hen leerzaam en inspirerend. Ook bij professionals die werken in of met opkomende democratieën is behoefte aan informatie. Tijdens de trainingen

krijgen ze gereedschap aangereikt waarmee ze kunnen bijdragen aan capaciteitsversterking op lokaal niveau."

Grote vraag, klein aanbod

De vraag naar kennis over lokaal bestuur is groot. Toch is het aanbod van praktijkgerichte trainingen op dit het gebied vrij mager, zo ontdekten de oprichters van The Hague Academy for Local Governance. "In veel gevallen hebben de trainingen een algemene, theoretische invalshoek en sluiten ze onvoldoende aan bij de praktijk", licht Meijs toe. De Academy biedt innovatieve trainingsmethoden zoals interactief theater, simulaties en governance games. Ook maken projectbezoeken deel uit van het trainingsprogramma en sluit de leerstof aan op de praktijksituatie van de deelnemers.

Stad van recht, vrede en veiligheid

De Academy heeft zich niet zomaar in Den Haag gevestigd. "Hier zijn verschillende instanties gevestigd waarbij internationaal recht, vrede en veiligheid een centrale rol spelen", aldus Meijs. "De stad heeft een internationaal imago op dit gebied en wil dit verder uitbouwen. Dit is ook één van de uitgangspunten van Pieken in de Delta. Zo kunnen we als Academy ook hieraan ons steentje bijdragen."

Paspoort

- Projectnaam: The Hague Academy for Local Governance
- Geïnterviewde: Cecile Meijs, general manager
- Sector: Den Haag Internationaal
- Doel project: het opleiden van professionals die zich wereldwijd bezighouden met de opbouw en versterking van het lokaal bestuur
- Omvang project: € 1.400.500, waarvan € 429.000 vanuit EZ, € 431.500 van de gemeente Den Haag en € 540.000 euro uit eigen inkomsten

Foto: Ron van Paassen

Greenbox

Met de Greenbox beschikt de glastuinbouwer over hét recept voor optimale plantengroei

In een kas staan tienduizenden tomatenplanten. Ineens krijgen de bladeren gele vlekken. Is het een schimmel of ligt het aan de voeding van de plant? Via 'Greenbox', een informatiesysteem dat gekoppeld is aan verschillende systemen in het glastuinbouwbedrijf, is het antwoord zo boven water.

Greenbox geeft met één druk op de knop het beste recept om de gewassen in de kas beter te laten groeien. De Greenbox is een platform waarop gegevens van verschillende systemen samenkomen: van de procescomputer tot de warmtekrachtcentrale, het belichtingssysteem, logistieke systemen of zelfs de arbeidsregistratie waarmee medewerkers hun gewerkte uren kunnen aangeven. Door deze gegevens te registreren en te delen met andere tuinders, adviseurs of leveranciers kunnen de processen in de kas verder worden geoptimaliseerd. 'Het ideale recept', zo denkt Ron van Paassen, manager Research & Development van Letsgrow.com.

Eén taak uit de keten

"In de huidige situatie wordt met andere partijen in de keten nog onvoldoende rekening gehouden", zegt Van Paassen. "Maar de meerwaarde zit juist in de combinatie van kennis van de verschillende partijen. En hier wordt geen gebruik gemaakt. Momenteel richt de procescomputer, hét centrale systeem in een tuinbouwbedrijf, zich op één taak in een lange keten." Deze computer leidt de technische processen in de kas in goede banen; van het aanzetten van verwarming tot het openen van de luchtramen.

Optimale informatie-uitwisseling

Van Paassen: "Doordat de Greenbox informatiestromen van derden bundelt, wordt het mogelijk

om informatie-input, analyse en de aansturing van kassystemen op elkaar af te stemmen. Ook voorspellende modellen - rekenmodellen die de verwachte groei van de planten in kaart brengen - kunnen hieraan worden gekoppeld. Net als advies voor de te volgen groeistrategie. Op deze manier wordt door een nieuw hightech systeem optimale informatie-uitwisseling mogelijk in de glastuinbouw."

Om de teelt te optimaliseren, nemen veel tuinders een adviseur in de arm. "Doordat de adviseur via de Greenbox beschikt over alle factoren die van invloed zijn op de groei van de plant, kan deze het optimale advies geven voor de groei van de plant, licht de R&D-manager toe. In de visie van LetsGrow moet de Greenbox ook diensten van anderen kunnen leveren. "Dit zijn bijvoorbeeld de voedingsadvies- en plantgezondheidsmodules van projectpartner BLGG."

In de versnelling

"Dankzij Pieken in de Delta kunnen we het onderzoek in een stroomversnelling brengen", zegt Ron van Paassen. "Zonder deze gelden was het onderzoek nog niet gestart door een tekort aan onderzoekers."

Paspoort

- Projectnaam: Greenbox
- Geïnterviewde: Ron van Paassen, manager Research & Development
- Sector: glastuinbouw
- Doel project: de ontwikkeling van een Greenbox- platform waarmee de integratie van de informatie van verschillende systemen in en om de kas mogelijk wordt
- Omvang project: €1.362.740, waarvan €273.799 vanuit EZ en €273.799 van de provincie Zuid-Holland
- Projectpartners: BLGG

Foto: Willem Baljeu

■ Fresh Corridor

Fresh Corridor: versproducten met de binnenvaart

Een toenemend containervervoer, een behoefte aan betere koelmogelijkheden, overvolle Nederlandse wegen, een nieuwe locatie en inrichting van fruit- en groenteoverslag in de Rotterdamse haven én de tweede Maasvlakte: al deze zaken komen samen in het project Fresh Corridor. Met dit project wordt gestreefd naar een geoptimaliseerd (binnenvaart)netwerk voor vervoer van groente en fruit.

Voor groenten en fruit per schip is het van belang de producten stipt, snel en veilig te vervoeren. Eén dagje langer of korter wachten in de Rotterdamse haven, of die paar uur file, hebben invloed op het product. Een geolied binnenvaartnetwerk met terminals en verbindingen maakt het verschil. Fresh Corridor werkt aan het verbinden van grootschalige logistieke centra voor voedingstuinbouw in Zuidwest-Nederland, het achterland en Antwerpen, met de Rotterdamse haven als kloppend hart. Voor de opslag, overslag en overlading van versproducten zijn nieuwe voorzieningen en concepten nodig. Doordat de tweede Maasvlakte in ontwikkeling is, de fruitport in Rotterdam is verhuisd en doordat het gebruik van containers voor versproducten vanuit het zuidelijk halfmond en Zuid-Europa steeds verder toeneemt.

Meer containervervoer

Stipt, snel en veilig vervoeren is steeds minder vanzelfsprekend in Nederland. Vooral de belemmeringen in het wegvervoer worden steeds nijpender, terwijl de service-eisen van retailkanalen worden aangescherpt. Om deze reden wil Fresh Corridor de mogelijkheden voor containervervoer voor binnenvaart en trein onderzoeken en ontwikkelen. Bijvoorbeeld met het oog op het verminderen van CO₂-uitstoot. En met de ontwikkeling van de tweede Maasvlakte in het achterhoofd. Willem Baljeu: "Als een bedrijf zich wil vestigen op de tweede Maasvlakte, dan is één

van de eisen dat 65 procent van de goederen per spoor of water wordt vervoerd. De resterende 35 procent mag over de weg worden getransporteerd."

Goede atmosfeer

Juist de snelheid van vervoer is van groot belang voor bederfelijke waar als groenten en fruit. Een koelcontainer met een 'controlled atmosphere', waarin het versproduct bijvoorbeeld beter rijpt of het rijpingsproces wordt geremd, is hierop van invloed. Voor de ontwikkeling van deze 'klimaat-beheersingssystemen' roept Fresh Corridor de hulp in van verschillende kennisinstellingen.

"Het project Fresh Corridor is veelomvattend", zegt Baljeu. "We spelen met dit project in op talloze complexe ontwikkelingen in de branche. Zoals het voorkomen van filevorming in de haven bijvoorbeeld. Verder ontwikkelen we systemen voor planning, control en inrichting voor douane-inspectie. Ook de Plantenziektenkundige Dienst en het Kwaliteitscontrole Bureau maken deel uit van dit project.

Concrete bijdrage

Het projectbestuur verwacht met dit driejarig programma een concrete bijdrage te leveren aan concurrentiekracht en duurzaamheid van de handel in groenten en fruit en de voedingstuinbouw. Baljeu: "Ervaringen en bouwstenen zullen vervolgens worden toegepast voor de uitrol naar Europese verbindingen waardoor de druk op de hoofdassen in Europa vermindert."

Paspoort

- Projectnaam: Fresh Corridor
- Geïnterviewde: Willem Baljeu, directeur Frugiventa, Groenten en Fruit Handelsplatform Nederland
- Sector: transport en food & nutrition
- Doel project: bevorderen van vervoer van groenten en fruit met de binnenvaart en

ontwikkelen van bouwstenen voor internationale verslogistiek

- Omvang project: € 3.315.000, waarvan € 1.234.500 vanuit EZ
- Projectpartners: Frugi Venta, Groenten en Fruit Handelsplatform Nederland, Kloosterboer/Seabrex, The Greenery b.v., Visbeen Transport Groep, Koninklijke Fruitmasters Groep, Best Fresh Group, ZON Fresh Park, Stichting Projecten Binnenvaart, Provincie Zuid-Holland, Erasmus Universiteit, Wageningen Universiteit en Researchcentrum

3 Zuidoost-Nederland

Foto: Esther Schmal

 Settlink.com

Settlink.com helpt internationale kenniswerkers settelen in Zuidoost-Nederland

Als internationale kenniswerker heb je allerlei vragen als je naar Nederland wilt emigreren, of emigratie overweegt. Settlink.com bundelt alle informatie en diensten voor kennismigranten die in Zuidoost-Nederland gaan wonen. De portal voorziet in een behoefte, want steeds meer bedrijven in deze regio zoeken hun medewerkers over de grens.

Onafhankelijke en commerciële informatie over huisvesting, gezondheidszorg, scholen, belastingen, verzekeringen en sportverenigingen, het is te vinden op settlink.com. "Heeft een internationale kenniswerker vragen, dan geeft deze portal de antwoorden of verwijst naar dienstverleners die hulp kunnen bieden", zegt Esther Schmal, programmamanager van Brainport International Community. "Deze Engelstalige website biedt informatie op maat aan. Zo krijgen kennismigranten al voor hun komst naar de regio zicht op wat hen te wachten staat." Het mes snijdt aan twee kanten: ook het bedrijfsleven heeft baat bij de portal. Schmal: "De vraagbaakfunctie die nu vaak door de werkgever wordt ingevuld, verloopt in de toekomst deels via het plein. Zo profiteert ook het bedrijfsleven van een communicatiemiddel dat up-to-date is en tijdswinst oplevert."

Wanted: kenniswerkers

De vraag naar medewerkers met een technische opleiding op hbo en wo-niveau is groot in Zuidoost-Nederland. Steeds meer bedrijven zoeken hun 'menselijk kapitaal' buiten Nederland. De nood is hoog, want de technische sector heeft in deze regio op jaarbasis vijfhonderd tot duizend technische medewerkers méér nodig, dan er nu op de arbeidsmarkt instromen via kennisinstellingen. Brainport International Community is het steuntje in de rug voor werkgevers in deze regio. Met het programma 'Talent for Top Techno-

logy' richt Brainport zich hier op het werven en behouden van internationale kenniswerkers. Een van de middelen om deze doelgroep te bereiken en informeren is settlink.com.

Oók informatie voor het gezin

Het virtuele plein settlink.com gaat verder dan het bundelen van informatie voor de kenniswerker. De portal richt zich ook op het eventuele gezin dat meeverhuist. Want ook de gezinsleden moeten zich hier gaan thuis voelen en settelen, zo is de gedachte. Schmal: "Via de site kan ook de partner van de kenniswerker zijn of haar mogelijkheden op arbeidsgebied onderzoeken. Want de internationale kenniswerker neemt eerder een functie aan in Nederland als ook de mogelijkheden voor het gezin er goed uitzien."

Commerciële sponsors

Is settlink.com in eerste instantie een virtueel plein, in een later stadium van dit project worden ook fysieke punten geopend. Hier zullen 'hospitality coaches' de kenniswerkers helpen om vragen te beantwoorden. Over twee jaar gaat Settlink als stichting verder en moet dan financieel onafhankelijk zijn.

Paspoort

- Projectnaam: Settlink.com (Settling in south-east Netherlands)
- Geïnterviewde: Esther Schmal, programmamanager Brainport International Community
- Sector: non-profit
- Doel project: helpen settelen van internationale kenniswerkers in de regio
- Omvang project: € 811.950, waarvan € 332.675 van EZ, € 188.693 van de provincie Noord-Brabant, € 50.000 van de provincie Limburg en € 49.635 van het SRE
- Projectpartners: Technische Universiteit Eindhoven, ASML, ATOS Origin, Mars, FEI, Philips, NXP

Foto: Hans Gaalman

High Chem & New Materials Campus

Chemelot de 'place to be' voor innovatie in chemie en materialen

Op het DSM-terrein naast de A2/A76 in Geleen, is sinds enkele jaren 'Chemelot' gevestigd: een park dat bestaat uit een Industrial Park en een Research en Business Campus. Dit terrein wordt internationaal de place to be voor innovatie in chemie en materialen als het aan Hans Gaalman ligt, directeur van Chemelot Campus.

Chemische producten waarmee laminaatvloeren worden gemaakt, behuizingen voor apparaten, auto-onderdelen en kogelvrije vesten: kunststof, dat is waar het allemaal om draait op het Chemelot-terrein. Ruim duizend hoogopgeleide professionals vinden dagelijks hun weg naar de twintig hectaren tellende campus. Omdat kennis een belangrijke rol speelt in de chemische industrie en de ontwikkelingen elkaar steeds sneller opvolgen, wordt samenwerking tussen onderzoekers van verschillende bedrijven steeds belangrijker om tot succesvolle innovaties te kunnen komen. Hierom wordt met het project 'High Chem & New Materials Campus' ingezet op het doorontwikkelen van de campus tot een open kenniscampus. "Iedereen die in de toekomst 'iets' met chemie en materialen wil, moet in de toekomst in één adem aan Chemelot denken", aldus Hans Gaalman.

Aantrekkelijke werkomgeving

Gaalman vindt de technische infrastructuur van de Campus al heel aantrekkelijk: "Dit terrein herbergt vijftientig onderzoeksbedrijven, vijfduizend vierkante meter aan laboratoria, technicums en kantoren. Hier zijn allerlei voorzieningen voorhanden, zoals een milieukoepel. Waardoor deze onderzoeksbedrijven zich volledig op hun inhoudelijke uitdaging kunnen concentreren. Daarnaast werken we momenteel hard aan het verbeteren van de uitstraling en openheid waarmee de aantrekkelijkheid van de campus als vestigingslocatie verder moet verbeteren."

De Chemelot Campus heeft veel te bieden. En dat moet beter worden, zelfs excellent. Gaalman:

"Naast het feit dat Chemelot een prettige werkomgeving wordt, met goede voorzieningen en doorgroeimogelijkheden, is hier zeer hoogwaardige (chemische) kennisinfrastructuur aanwezig. De bundeling van hoogwaardige kennis willen we vergroten. Net als de chemie tussen de aanwezige en toekomstige bedrijven én de onderzoeksinstellingen. Want als deze partijen elkaar beter weten te vinden, komen ze via open innovatie sneller en tot succesvolle ontwikkelingen. Zo kan de Chemelot Campus uitgroeien tot dé vestigingslocatie voor R&D-bedrijven in chemie en materialen.

Om deze wens in praktijk te brengen, is het stimuleren van open innovatie zowel een doel als een middel. "Open innovatie heeft aantrekkingskracht op startende bedrijven om zich hier te vestigen", zegt de campusdirecteur. "We willen bijvoorbeeld bedrijven scouten en coachen bij productontwikkeling. Tegelijkertijd bieden we binnen Chemelot het netwerk én de voorzieningen."

Valse bescheidenheid

"Als Chemelot de plek wil worden waar dé internationale congressen plaatsvinden, moeten we onze bescheiden houding afschudden. Met behulp van Pieken in de Delta kunnen we laten zien wat we waard zijn."

Paspoort

- Projectnaam: High Chem & New Materials Campus
- Geïnterviewde: Hans Gaalman, directeur Chemelot Research & Business Campus
- Sector: Chemie
- Doel project: realiseren aantrekkelijk vestigingsklimaat op de Chemelot Research & Business Campus waarbij open innovatie wordt geïnitieerd en gestimuleerd
- Omvang project: € 4.704.816, waarvan € 1.155.630 van EZ en € 1.155.630 van de provincie Limburg
- Projectpartners: Chemelot en Hogeschool Zuyd

Foto: Nick Guldemond

■ Biosensing

Sporters en patiënten op afstand begeleiden mét sensoren

Een kniebrace die een patiënt aanwijzingen geeft over de belasting van zijn knie, en die alle gegevens over de 'knieactiviteit' automatisch doorgeeft aan een database en de orthopeed in het ziekenhuis. Hiernaar, én naar diverse andere sensortoepassingen, wordt gestreefd met het project Biosensing.

Kniebraces die voorzien zijn van sensortechnologie worden werkelijkheid als het aan de ontwikkelaars van het project Biosensing ligt. Net als talloze andere toepassingen van de 'sensorlogie'. "Met het project Biosensing brengen we diverse bestaande multidisciplinaire sensoren samen", legt Nick Guldemon uit. "Deze 'sensing' technieken willen we allereerst inzetten voor het monitoren van belasting en activiteit voor de begeleiding van diabetespatiënten én de revalidatie van orthopedische patiënten en sporters. Vervolgens staat de doorontwikkeling van doelgroepgerichte producten en diensten op het programma."

Gevoelloze voeten

Eén van de onderwerpen waarin de Biosensing-onderzoekers zich met dit project vastbijten, zijn de orthopedische klachten van diabetespatiënten. Deze patiënten hebben in veel gevallen last van gevoelloze voeten. Door een zooltje te voorzien van sensoren, die bijvoorbeeld de druk op de voet in kaart brengt, krijgt de patiënt advies via de afleesmodule. Hij moet dan bijvoorbeeld de bewegingsintensiteit terugbrengen. Zo kunnen infecties en zelfs een op de loer liggende amputatie worden voorkomen.

Volgens Guldemon wordt met deze technieken een nieuwe weg ingeslagen in het begeleiden van sporters en patiënten. "Vooral omdat we in de toekomst op afstand én op elk moment beschikken over de fysiologische gegevens van sporters en patiënten. Hiermee krijgt de bege-

leidend arts een completer beeld van bijvoorbeeld het herstel van zijn patiënt. En kunnen afwijkende gegevens tijdens een controle op een andere manier worden geïnterpreteerd. Ook kan de patiënt op advies van de sensoren zijn gedrag aanpassen, wat het herstel kan bevorderen."

Voor de zorg van morgen

Het Maastricht Universitair Medisch Centrum+ is het eerste ziekenhuis in Nederland dat projecten start op het gebied van productontwikkeling. "We bouwen projecten op basis van ideeën", zegt Guldemon. "Zo dragen we in samenwerking met mkb'ers en kennisinstellingen bij aan de zorg van morgen, bijvoorbeeld door de ontwikkeling van nieuwe zorgconcepten." Het ziekenhuis biedt hiervoor de faciliteiten, brengt partijen samen en werft fondsen. Kenmerkend aan deze projecten is het vakgebiedoverschrijdende en innovatieve karakter.

"Met Biosensing dragen we bij aan de controle en het herstel van patiënten en sporters", zegt Guldemon tot besluit, "waardoor ook de zorgkosten afnemen."

Paspoort

- Projectnaam: Biosensing
- Geïnterviewde: Nick Guldemon, klinisch onderzoeker MUMC+
- Sector: Medisch-technologische innovatie
- Doel project: bestaande technologie voor het meten en interpreteren van bio-parameters van mensen op afstand te integreren tot prototypes
- Omvang project: €1.631.926, waarvan € 342.998 van EZ en € 114.333 van de provincies Limburg, Brabant en het SRE
- Projectpartners: Maastricht Universitair Medisch Centrum+, Katholieke Hogeschool Kempen (B), Hogeschool Zuyd, Vision Dynamics, Kooymans Design en TNO Industrie & Techniek, Zorgtechnoservice, iProducts, Maastricht Instruments

Foto: Johan van Seggelen

— HIPRINS

Printplaatjes printen heeft de toekomst

In elk huis is wel een inktjetprinter te vinden. Als het aan de projectpartners van HIPRINS ligt zullen dergelijke printers binnen een aantal jaar ook in talloze productiehallen staan. Niet om papier te voorzien van een inktlaagje, maar om bijvoorbeeld elektrisch geleidende deeltjes te printen. Op een printplaatje bijvoorbeeld.

Het High-Precision Inkjet Printing System (Hiprins) werkt volgens dezelfde methodiek als een inktjetprinter, alleen spuit de Hiprins elektrisch geleidend materiaal op een ondergrond. Deze vernieuwende printtechniek wordt op basis van 'open innovatie' ontwikkeld. Waarbij elke partner een onderdeel ontwikkelt op zijn eigen vakgebied, dat hij in de toekomst wellicht doorontwikkelt voor een eigen specifieke toepassing. Of in een gezamenlijk initiatief om een nieuwe markt te benaderen. "De kracht van dit project ligt in het feit dat we als team in het ontwikkelen van een nieuwe markt stappen", verklaart Johan van Seggelen. "Een grote, kansrijke markt."

Elektronische deeltjes printen

"Met dit project willen we de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en snelheid van industriële inkjetsystemen zodanig verbeteren, dat we met deze technologie elektronica kunnen printen", legt Van Seggelen uit. Printplaten, displays en zonnecellen bijvoorbeeld." Met deze methodiek wordt het aantal productiestappen voor elektronica en bijbehorend materiaalverbruik aanzienlijk verkort. De techniek is zeer geschikt voor het produceren van kleine series. Verder is de techniek zo verfijnd dat je alleen elektronica aanbrengt waar je het echt nodig hebt. Dat is met de huidige technieken wel anders: eerst wordt een laag aangebracht om vervolgens weer deeltjes te verwijderen.

Geen drup te veel

Eén verkeerd 'geland' pixel op een foto is geen ramp, die is onzichtbaar voor het menselijk oog. Eén verkeerd geland elektrisch geleidend deeltje heeft grotere consequenties: er kan kortsluiting ontstaan. Hierom is de betrouwbaarheid én nauwkeurigheid van de Hiprins van essentieel belang. Om precisiewerk te leveren controleren microscopische camera's tijdens het productieproces het resultaat. En koppelen dit terug naar de printkop. Om talloze van dergelijke vraagstukken op te lossen, is onderzoek nodig. Volgens Johan van Seggelen kunnen de Hiprins-partners hierin samen veel bewerkstelligen.

Zo is de ene partij een expert in het doorrekenen van druppelvorming, de andere weet alles van de werking van spuitkoppen. "Door als team aan dit project te werken, kunnen we kennisdelen, risico spreiden en kosten besparen", zegt Van Seggelen. "Ook laten we in sommige gevallen bepaalde modules doorontwikkelen door toeleveranciers, waardoor spin-offs ontstaan."

Ambitie

Van Seggelen: "De ambitie van het Programme for High Tech Systems is om samen met Point-One een nationaal innovatieprogramma te worden. Wij haken aan als mechatricadeel. Maar voordat deze ambitie bewaarheid is, hebben we alvast enkele projecten gestart met hulp van Pieken in de Delta. Hiprins is hier een voorbeeld van."

Paspoort

- Projectnaam: High-Precision Inkjet Printing System (HIPRINS)
- Geïnterviewde: Johan van Seggelen, projectleider Programme for High Tech Systems
- Sector: mechatronica
- Doel project: ontwikkelen van kennis voor industriële inkjet-systemen

- Omvang project: € 4.606.800, waarvan
€ 1.177.056 van EZ, € 388.428 van de provincie
Limburg, € 294.264 van de provincie Noord-
Brabant, € 294.264 van de provincie Overijssel
en € 200.100 van het SRE
- Projectpartners: Universiteit Twente, Universi-
teit Delft, Technische Universiteit Eindhoven,
TNO (Holst Centre), Assembleon, Océ
Technologies, OTB Group, NTS Group, Thales,
Demcon

4 _ Zuidwest-Nederland

Foto: Patrick Polie

— Toeristisch Zeeland Portal

In een zucht naar Zeeland met vvvzeeland.nl

De favoriete vakantiebestemming van Nederland, dát moet Zeeland weer worden. En vvvzeeland.nl levert hieraan een grote bijdrage, denken de breinen achter deze webportal. Vooral de volledig vraaggerichte opzet van de site moet tot meer overnachtingen leiden.

Stel: je bent een getrouwde vrouw met twee kinderen, en zoekt via internet een vakantiebestemming in Nederland. Als het aan de bedenkers van vvvzeeland.nl ligt, kom je al snel op deze website terecht. Náást informatie over de provincie, vind je hier op maat gesneden accommodaties waar alle gezinsleden het naar de zin hebben; een golfbaan voor manlief, een zwemparadijs voor de kinderen. Je bent verrast over de site, want deze 'ademt' gezin. Vooral ben je enthousiast over de bestemming in je beeldscherm. Prompt boek je de accommodatie. Ook reserveer je alvast en middagje kindertheater. Net als een wellness-behandeling voor jezelf. Voordat je afsluit, download je de 'persoonlijke folder': een handige siteoptie, die alle informatie die je tijdens het sitebezoek tegenkwam heeft gebundeld. En vraag je om een sms-reminder voor een festival. Die vakantie kan nu al niet meer stuk.

"Massamaatwerk, dat is wat deze site levert", zegt Patrick Polie, van Promotie Zeeland Delta (PZD). "Elke bezoeker kan een profiel invullen, waardoor hij precies die informatie krijgt voorgeschoteld die aansluit bij zijn wensen. Dit geldt voor talloze doelgroepen, van gezin, tot single en senior. Verder wordt ook het beeldmateriaal aangepast aan de belevingswereld van de bezoeker."

Zeeland-stimulans

"Met deze portal promoten we Zeeland als vakantiebestemming", gaat Polie verder. "En krijgt de economie in deze provincie een stimulans, door meer overnachtingen en bestedingen. Vooral doordat informatie veel beter vindbaar

en toegankelijk wordt." De toeristische sector in Zeeland kan wel een boost gebruiken: het aantal toeristen nam de afgelopen jaren sterk af. "Deze terugloop is onder andere te verklaren door een sterke profilering van andere provincies in Nederland", stelt Polie. "Met deze portal willen we het tij keren."

De website voorziet ook in een behoefte van de Zeelandse ondernemer die actief is in de toeristische sector. Zo kan hij zijn diensten op de portal presenteren én gebruikmaken van een professioneel boekingssysteem. Ook worden de diensten automatisch op gerelateerde sites als weekendjeweg.nl geplaatst. Wat een hoop tijd bespaart.

Meer webbezoekers

"Een ander voordeel voor de ondernemer is dat de website zo'n 2,7 miljoen bezoekers per jaar trekt, dit aantal willen we verhogen", stelt Polie. "Dit komt doordat alle VVV's in Zeeland én West-Brabant en Goeree-Overflakkee samenwerken op één website. Hierbij gaan we ervan uit dat Zeeland voor de bezoeker groter is dan de provinciegrenzen. Zo sluit de site volledig aan bij de belevingswereld van de consument. Dit vergroot de kansen van het bedrijfsleven in deze regio."

Paspoort

- Projectnaam: Toeristisch Zeeland Portal
- Geïnterviewde: Patrick Polie, Regiocoördinator
- Sector: toerisme
- Doel project: het promoten van Zeeland (inclusief West-Brabant en Goeree-Overflakkee) als vakantiebestemming
- Omvang project: € 401.273, waarvan € 154.199 van EZ en € 154.199 van de provincies Zeeland en Noord-Brabant samen
- Projectpartners: Promotie Zeeland Delta (PZD), Kenniscentrum Toerisme, Brabants Bureau voor Toerisme

Foto: Brigitte Troost

Kenniscentrum Duurzame _ Technologie

De kanaalzone tussen Gent en Terneuzen? Biotechnologie!

Zeeland en Vlaanderen willen op biotechnologisch gebied hun 'piekpositie' behouden. Hierom worden in de nabije toekomst een kenniscentrum én demo-installatie gebouwd in Terneuzen en een pilot-installatie in Gent. Om dit plan te realiseren, is samenwerking met de verschillende doelgroepen van essentieel belang.

Ondernemers, werknemers, opleiders en jongeren, dat zijn de doelgroepen die met het project 'Kenniscentrum Duurzame Technologie' (KDT) worden aangesproken. Met overheidssteun wordt het KDT-project in de etalage gezet om de regio zichtbaar te maken als het centrum van biogebaseerde producten en processen. "Dit moet helpen om de verschillende doelgroepen verder te helpen en bewust te maken van de mogelijkheden van deze technologie", zegt Brigitte Troost. "Verder komt door dit project de Nederlands-Vlaamse samenwerking op biotechnologisch gebied in een stroomversnelling. Juist doordat netwerken en samenwerkingsverbanden ontstaan, ontstaat draagvlak voor de bouw van centra op beide locaties."

Ontmoet biotechnologie in Terneuzen

In het kenniscentrum in Terneuzen krijgen diverse doelgroepen op een verschillende manier voorlichting over de mogelijkheden van biotechnologie. "Kinderen en hun ouders, en bijvoorbeeld vmbo-leerlingen, komen hier in aanraking met de mogelijkheden van biotechnologie", zegt Troost. "Hopelijk maakt het ze bewuster van hun leefomgeving. Of wordt een interesse voor biotechnologie aangewakkerd die van invloed is op de latere studiekeuze. Voor ondernemers vervullen we een opleidingsfunctie en functioneren we als vraagbaak. Ook verwijzen we naar mogelijke partners."

Investeerders overtuigen

In Gent wordt in de toekomst een pilot-installatie gebouwd. Hier kunnen bedrijven hun vinding op grote(re) schaal testen. "Deze stap is nodig als opvulling van de lacune in de innovatieketen", verklaart de beleidsmedewerkster. "De positieve uitkomst van een test die op grotere schaal is uitgevoerd, kan investeerders overtuigen en aantrekken. En die zijn hard nodig."

In de spotlights

Troost: "Met het project Kenniscentrum Duurzame Technologie richten we de spotlight op onze plannen en de mogelijkheden van biogebaseerde producten en processen. Hiermee hopen we dat iedereen die in de toekomst aan biotechnologie denkt, meteen de link legt met de kanaalzone."

Paspoort

- Projectnaam: Kenniscentrum Duurzame Technologie
- Geïnterviewde: Brigitte Troost, beleidsmedewerker public affairs Zeeland Seaports
- Sector: bio-energie
- Doel project: het behouden en versterken van de bio-technologische piekpositie
- Omvang project: € 588.952, waarvan € 152.951 van EZ en € 152.951 van provincies Zeeland en Noord-Brabant
- Projectpartners: Universiteit Gent, ROC Westerschelde en diverse bedrijven uit de regio

Foto: Herman den Boeft

BestInClassHumanCapital - WorldClassMaintenance

MCC maakt werk van human capital in maintenance sectoren

Om het hoofd te bieden aan de verwachte schaarste aan technici, zet het Maintenance Competence Center (MCC) zich in voor het optimaler gebruikmaken van aanwezige kennis en kunde op het gebied van maintenance. Met hulp van Pieken in de Delta.

Diverse industrieën en sectoren waarbij techniek de gemene deler is, zoals de scheepsbouw-, luchtvaart-, machinebouw- en petrochemische industrie, kampen met hetzelfde probleem: de behoefte aan technisch opgeleid personeel op vmbo- en hbo-niveau mét praktijkervaring is groot. En die behoefte neemt de komende jaren verder toe, als de baby boomers met pensioen gaan. Om ervoor te zorgen dat deze functies worden ingevuld, is een arbeidsmarktverkenning nodig, net als nieuwe aanwas. Ook moet de aanwezige kennis optimaler worden ingezet. Het MCC heeft zichzelf de taak gesteld werk te maken van het human capital in deze branche.

Terug naar de bedrijfsschool

“Eigenlijk waren de bedrijfsscholen die je vroeger had zo gek nog niet”, zegt Herman den Boeft, de drijvende kracht achter het MCC. “Fris van de mulo of hbs, kreeg je bijvoorbeeld bij Shell een tweejarige dagopleiding. Wiskundeles kreeg je van een vakleerkracht met een brede praktische ervaring. En tijdens het practicum leerde je een proeffabriek in bedrijf nemen en houden. Hier mocht je een potje ‘donderjagen’, zonder dat de veiligheid in geding kwam. Heel leerzaam.”

“In de maintenance sectoren ontbreekt het aan praktische leeromgevingen”, zegt Den Boeft. “En voor ‘learning on the job’ hebben de bedrijven geen tijd.” Ook de stagemogelijkheden vindt Den Boeft beperkt, alleen al vanwege de veiligheidseisen binnen de industrie. “Lukt het niet om binnen een paar jaar over praktisch beter opgeleide vakmensen te beschikken, dan dreigen nog

meer industrieën naar elders uit te wijken.” Om dit te voorkomen, brengt MCC opleidingscentra en bedrijven samen. Om de behoeften in kaart te brengen, pilots te starten en deze pilots uiteindelijk tot vast opleidingsonderdeel te maken.

Eén idee is om een gesponsorde mobiele procesinstallatie te bouwen, en die bij verschillende opleidingen te stationeren. Voor maintenance activiteiten en voor onderzoek. Ook aan virtuele installaties wordt gedacht. “Maar de echte praktijk blijft belangrijk”, stelt Den Boeft. “Je moet letterlijk je hoofd kunnen stoten”.

Kennisdelen

Het delen van kennis is een ander project binnen MCC. Met twee pilots wordt de inzetbaarheid van technische diensten bij verschillende bedrijven op hetzelfde industrieterrein onderzocht. Hiervoor zijn organisatorische aanpassingen nodig en training van het personeel. Den Boeft: “Met de aandacht voor opleiden en kennisdelen verwachten wij een professionaliseringsslag te maken binnen de onderhoudssector. Want op het gebied van ‘World class maintenance’ - know how op het gebied van onderhoud en instandhouding - liggen grote mogelijkheden.”

Paspoort

- Projectnaam: Best In Class Human Capital - World Class Maintenance
- Geïnterviewde: Herman den Boeft, initiator
- Sector: maintenance
- Doel project: samenwerking(sprojecten) ontwikkelen tussen onderwijs en bedrijfsleven om praktijkervaring van studenten te verbeteren
- Omvang project: € 600.000, waarvan € 179.706 euro van EZ en € 179.706 van provincies Zeeland en Noord-Brabant
- Projectpartners: Negentig bedrijven, asset owners, OEM'ers en dienstverleners op het gebied van maintenance, ROC's en hbo-opleidingen in de regio Midden- en West-Brabant en Zeeland

Foto: Bert Hilberts MCA

— Brabacon

Voortvarend transporteren via de haarvaten van Noord-Brabant

Méér gevulde vrachtcontainers via waterweg en spoor vervoeren, dat is waar het Multimodaal Coördinatie- en Adviescentrum (MCA) zich met het project 'Brabacon' voor inzet. Waarom? Omdat dit tijd, geld en energie bespaart.

Files: personenvervoer en vrachtverkeer onder vinden hier dagelijks hinder van. Vooral voor bedrijven heeft het stilstaan van lading tijdens transport grote financiële consequenties. Met name omdat de lading niet op tijd kan worden afgeleverd op de eindbestemming. De in Den Bosch gevestigde bierbrouwer Heineken heeft hiervan halverwege de jaren negentig de buik vol. Want het transport van bier dat tot die tijd per vrachtwagen wordt vervoerd naar de Rotterdamse haven, neemt te veel tijd in beslag. Het bedrijf neemt het initiatief voor de ontwikkeling van een containerterminal in Den Bosch, tien minuten bij de brouwerij vandaan.

De brouwerij ziet veel voordelen: kan een vrachtwagen maar twee containers tegelijk vervoeren, een binnenvaartschip neemt er in één keer tachtig mee. En de vier uur extra transporttijd? Die neemt de brouwer voor lief. Want de logistiek verloopt zoals gepland.

Het initiatief van de firma Heineken is eind jaren negentig het startschot voor het ontstaan van een netwerk van terminals in Noord-Brabant. De stichting MCA ontwikkelt in die jaren een plan om de toenemende drukte van vrachtverkeer van en naar de terminals in goede banen te leiden. En door als intermediair tussen gemeenten en particuliere bedrijven op te treden, kan daadwerkelijk aan de bouw van terminals worden bijgedragen. In 2008 is het hoog tijd om de samenwerking op het gebied van administratie en logistiek tussen de, inmiddels negen, terminals te optimaliseren. Hiervoor klopt MCA onder andere aan bij Pieken in de Delta.

Optimaal samenwerken

Het MCA wil niet alleen voor Brabant één systeem voor arbeidsvoorwaarden, douanefaciliteiten en BTW-tarieven ontwerpen, ze wil als loket ook de centrale vraagbaak- en netwerkfunctie vervullen. Hiernaast maakt ze zich hard voor de ontwikkeling van een ict-systeem waarmee per bedrijf het aantal aanwezige containers – leeg óf vol – real time opvraagbaar is.

MCA-directeur Bert Hilberts: "Doordat de planning van alle bedrijven inzichtelijk is, wordt het onnodig transporteren van lege containers van en naar de haven voorkomen. Met Brabacon wordt voorkomen dat een container de ene dag leeg wordt teruggestuurd van Tilburg naar Rotterdam, om hem de volgende dag weer leeg van Rotterdam naar Den Bosch te vervoeren. Dankzij Brabacon gaat deze container nu rechtstreeks van Tilburg naar Den Bosch. Dit bespaart niet alleen tijd, geld en energie, het verbetert ook de concurrentiepositie van bedrijven in deze provincie. Ook de branchevereniging is overtuigd van dit plan. Samen werken we aan het uitrollen van dit principe in heel Nederland."

Paspoort

- Projectnaam: Brabacon
- Geïnterviewde: Bert Hilberts, Multimodaal Coördinatie- en Adviescentrum (MCA)
- Sector: transport en vervoer
- Doel project: het optimaliseren van vervoer per weg, spoor en schip in, door en naar de provincie Noord-Brabant
- Omvang project: € 395.800 euro, waarvan € 130.00 vanuit EZ.
- Projectpartners: BTT/ RTT Tilburg en Eindhoven, Oosterhoutse containerterminal, Regionaal Overslagcentrum Waalwijk, Bosschoe containerterminal, inland terminla Veghel, Osse overslag centrale, Vereniging van NI inland terminlas (VITO), Mepavex BV, Multimodaal coördinatie en adviescentrum (MCA)

5 _ Noordvleugel Randstad

Foto: Alma Schaafstal

— Dutch Game Valley

Nederland: synoniem voor gameland

De game-industrie draagt allang niet meer bij aan alléén vertier op de spelcomputer. De techniek uit de creatieve industrie wordt meer en meer toegepast voor het ondersteunen van educatieve toepassingen en advergaming. De Task Force Innovatie regio Utrecht smeert met het oog op de toekomst alvast de raderen van het gamenetwerk. "Want deze toekomst is véélbelovend", zegt Alma Schaafstal.

"De creatieve sector in Nederland is booming", stelt Alma Schaafstal, ontwikkelaar van Dutch Game Valley. "Deze branche maakt een sterke groei door. De gametechnieken worden naast het maken van games, voor steeds meer doeleinden gebruikt, zoals voor advertenties en presentaties. Het game-imagó verandert: langzaam verlaat het gamen het verdomhoekje. Nu is het zaak om de publieke opinie positief te stemmen, en nog meer bekend te maken met de nieuwe toepassingen. Dit creëert een gezond klimaat voor investeerders. En dat is precies waar de Task Force Innovatie regio Utrecht naar streeft."

Brandweeroefening met avatar

Met het project 'Dutch Game Valley' borduurt de task force voort op het project 'Dutch Game Garden'. Met dat project werd ingezet op het aanwakkeren van bedrijvigheid in de game-industrie, bijvoorbeeld via de opleidingen. Met behulp van het project 'Game Valley' heeft het projectbureau de ambitie om de toegevoegde waarde van gamen voor maatschappelijke toepassingen in de sectoren onderwijs, zorg en veiligheid zichtbaar te maken. Schaafstal: "Zo kan een brandweerman in de praktijk oefenen hoe hij in een rokerige ruimte slachtoffers opspoort. Maar dit kan misschien wel effectiever in een virtuele omgeving. Omdat een docent gemakkelijker aanwijzingen kan geven dan in de rokerige ruimte zelf."

Eerst opvoeden, dan scoren

Dutch Game Valley wil bijdragen aan de profes-

sionalisering van de creatieve industrie. Ze functioneert hiervoor als spin in het web. Zo wil het projectbureau bewerkstelligen dat een gameontwikkelaar kritisch leert van het eindproduct dat hij leverde, om de 'lessons learned' vervolgens toe te passen in volgende producten. Verder wordt met dit project gestreefd naar het vindbaar maken van talent via een portal. En naar het beschikbaar stellen van informatie over de game-industrie. Hierbij fungeert het Dutch Game Valley als mediator én matcher tussen klant en gamebedrijf. Ook zet het pitches uit, en traint de gamebedrijven om beter in de klantbehoefte te voorzien.

Klinkend succes

"Dutch Game Valley focust op het laten ontstaan van het klinkende succes van gamebedrijven", stelt Schaafstal. "De game-industrie mag haar bescheidenheid laten varen. Hoe meer we het succes van deze industrie zichtbaar maken, hoe aantrekkelijk de Noordvleugel wordt als vestigingsplaats voor (internationale) bedrijven. Zo zetten we Nederland als gameland voorgoed op de kaart."

Paspoort

- Projectnaam: Dutch Game Valley
- Geïnterviewde: Alma Schaafstal, ontwikkelaar van het project Dutch Game Valley namens de Task Force Innovatie regio Utrecht
- Sector: Creatieve industrie / gaming
- Doel project: het creëren van een duurzaam vestigingsklimaat voor gamebedrijven en kennisinstellingen in de Noordvleugel van de Randstad
- Omvang project: 2,1 miljoen euro, waarvan € 996.600 van EZ en 1,087 miljoen cofinanciering vanuit de Provincie Utrecht, Gemeente Utrecht en Gemeente Amersfoort
- Projectpartners: Taskforce Innovatie Regio Utrecht (penvoerder en aanvrager), Hogeschool der Kunsten Utrecht, TNO, Politieacademie, Universitair Medisch Centrum Utrecht, Hogeschool Windesheim

Foto: Anton Brill

Ketentransparantie en locatiecodering in de siereteeltketen

Logistiek coderingssysteem helpt bloem- en sierteeltbranche efficiënter werken

Het is altijd erg druk op de Legmeerdijk 313 te Aalsmeer, het adres waar dé 'groene' veiling van Nederland is gevestigd. Hier komen en gaan dagelijks zo'n 20.000 vrachtwagens, gevuld met bloemen, sier- pot- en vaste planten. Om de logistieke systemen te stroomlijnen wordt branchebreed een locatiecoderingssysteem ingevoerd.

Het veilinggebouw in Aalsmeer is met een oppervlakte van 860.000 m² het grootste overdekte handelsgebouw ter wereld. Dagelijks voeren hier bijna zesduizend kwekers uit de hele wereld hun bloemen en planten aan. En in het veilinggebouw zijn ruim achthonderd kopers gevestigd. Vél bloemen en planten, veel bedrijven en veel vrachtverkeer. De logistiek in, om en rond dit handelsgebouw én het transport van de producten van verkopers naar kopers, is een wereld an sich.

Het veilinggebouw ligt aan een overvolle provinciale weg. Ook de nabijgelegen A4 staat niet bekend om zijn rust. "We hebben de maatschappelijke plicht om de wegen van en naar de veiling niet meer te belasten dan nodig is", zegt projectleider Anton Bril. "Zo willen we overbodig zoekverkeer inperken en zelfs voorkomen." Hierom werken de initiatiefnemers branchebreed aan het invoeren van een locatiecoderingssysteem, dat is gekoppeld aan het te (ver)kopen product. Bij de ontwikkeling ervan zijn kwekers, handelaren, veiling en het georganiseerde bloementransport betrokken.

Dertien cijfers

Elke code bestaat uit een dertien-cijferig nummer, dat correspondeert met de bedrijfsnaam en exacte afhaal- of afleverlocatie. "Het is vrij gebruikelijk dat een kweker over verschillende tuinen beschikt", licht Bril toe. "En bij welke kas wordt de transporteur dan verwacht. Met een GPS-systeem in de truck is het een kwestie van 'barcode scannen en rijden maar'. En op locatie worden bordjes geplaatst. Zo perken we het overbodige zoekverkeer in."

"Dit systeem stelt de bloem- en sierteeltbranche in staat om efficiënter te werken. Zo hoeven transporteur en in- of verkopende bedrijven geen telefoongesprek meer te voeren over het aflever- of afhaaladres. Want ook de afleverbestemming onder het veilingdak is in de code opgenomen. In de omgeving van Aalsmeer worden dagelijks 25.000 karren met planten en bloemen verplaatst, dit scheelt dus heel wat belletjes."

Branchebreed

Dergelijke codes worden al veel toegepast door bedrijven als Schuitema en Albert Heijn. Bril: "Wij werken aan de invoer van een ketenbreed coderingssysteem. Dat is vrij uniek." Binnen vijf jaar moet het systeem volledig geadopteerd zijn door de branche. Ondertussen starten de initiatiefnemers met het 'uitrollen' van dit systeem naar het buitenland. Nuttig, want vijftieng procent van alle bloemen en planten wordt geïmporteerd en negentig procent wordt geëxporteerd.

Bordjes plaatsen...

Inmiddels is het ontwikkelen van de codes begonnen. Net als het ophangen van duizenden bordjes: bij vijftienhonderd afleverlocaties, tweehalf duizend kwekers, duizend handelaren, dertig logistieke dienstverleners en honderd luchtvaartexpediteurs. Werk aan de winkel dus..

Paspoort

- Projectnaam: Ketentransparantie en locatiecodering in de sierteeltketen
- Geïnterviewde: Anton Bril, projectmanager
- Sector: sierteelt
- Piek: Innovatieve logistiek en handel
- Doel project: het verbeteren van het coderen en vinden van ophaal en aflever locaties binnen de sierteeltketen
- Omvang project: € 800.543,50, waarvan € 373.666,75 van EZ
- Projectpartners: Provincie Noord-Holland, Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerijproducten, FloraHolland Aalsmeer en de Verenigde Sierteeltvervoerders

Foto: Sandra Michielsen

Amsterdam BioMed in business

Life sciences in de lift met Amsterdam BioMed in Business

Het versnellen van de groei van life sciences in de metropoolregio Amsterdam, dat is waar het project 'Amsterdam Biomed in Business' met behulp van Pieken in de Delta toe moet leiden. Projectmanager Sandra Migchielsen: "Vondsten omzetten in nieuwe business, dat is waar deze branche wat aan heeft."

Het bevorderen van innovatie, samenwerking en bedrijvigheid op het gebied van life sciences in de metropoolregio Amsterdam, daar maakt de Amsterdamse Innovatie Motor (AIM) zich hard voor met het project 'Amsterdam BioMed in Business'. Het ontwikkelen en profileren van een regionaal netwerk van kenniscentra, bedrijven en overheden - het zogenaamde Amsterdam BioMed Cluster - is hiervan de basis. AIM speelt hierin een spilfunctie als organisator en vraagbaak voor alle betrokken partijen.

Voortborduren

In de afgelopen tien jaar werd een stevige basis gelegd voor de life sciences sector in de Amsterdamse regio, verenigd in het Amsterdam BioMed Cluster. Gerenommeerde kennisinstellingen zetten in deze periode 'technology transfer offices' op, speciale afdelingen voor het vermarkten van vindingen. "Op deze fundamenteen wil Amsterdam BioMed in Business verder bouwen," zegt Sandra Migchielsen. "Behalve dat de Amsterdamse kenniscentra vindingen bundelen en gericht aanbieden, zien we ook graag dat het mkb voor productontwikkeling bij de kenniscentra aanklopt om informatie te 'halen'."

Even voorstellen

Via een profiel op www.amsterdambiomed.nl kunnen regionale life sciences organisaties zich presenteren. "Kennis en kunde zijn in deze regio rijk, maar versnipperd aanwezig", zegt Migchielsen. "De webportal is een one-stop-shop voor de life sciences. Verder circuleren we eenvoudig interna-

tionale partner zoekopdrachten voor projectpartners en 'vraag & aanbod' uit de sector."

"De uitbreiding naar een randstedelijk life sciences-netwerk staat op het programma", vervolgt Migchielsen. "Want samenwerken en innoveren stopt niet bij de regiogrenzen. Door het ontsluiten van een groter gebied, vergroten we de kansen op groei en succes voor iedereen."

Internationaal talent

Door aan te haken bij (internationale) evenementen, faciliteert Biomed in Business in regionale life sciences-organisaties. Ook promoot het de regio als aantrekkelijke locatie voor life sciences-bedrijven en werknemers. "Om de sector draaiende te houden, zijn capabele mensen nodig", zegt de projectmanager. "Zo voorzien we in een behoefte met het programma 'International Talent meets Dutch Life Sciences'. Hiermee hopen we de schaarste op de arbeidsmarkt aan te pakken."

Streng maar rechtvaardig

"Pieken in de Delta heeft dit project bestaansrecht gegeven. Het opstellen van een projectplan voor deelname aan deze tender is vooral een zeer lonende klus gebleken. Vanzelfsprekend is de beoordeling streng. Maar heb je een goed plan, dan staat het ministerie je met raad en daad bij."

Paspoort

- Projectnaam: Amsterdam BioMed in Business
- Geïnterviewde: Sandra Migchielsen, Amsterdamse Innovatie Motor.
- Sector: life sciences
- Doel project: internationaal profileren en economisch stimuleren van de life sciences sector in de metropoolregio Amsterdam
- Omvang project: € 771.000 euro, waarvan € 360.000 van EZ, € 100.000 van de Provincie Noord-Holland en € 260.000 euro van Amsterdam Topstad/ Gemeente Amsterdam
- Projectpartners: onderzoeksinstituten, universiteiten, dedicated- en supporting life sciences bedrijven, overheden en naburige bioclusters

Foto: Hans Luiten

— MICE meets metropolis

Toeristische kansen benutten in de Noordvleugel

De potentie in de regio Noordvleugel Randstad voor de zakelijke toeristische markt, de MICE-markt, wordt te weinig benut. Hoewel de steden Amsterdam en Utrecht nét aan de grote vraag voldoen, weten internationale zakelijke toeristen het (potentiële) aanbod in de regio nauwelijks te vinden. Het project MICE moet hierin verandering brengen.

De zakelijk toeristische sector in de Noordvleugel van de Randstad mist kansen. Het laat kansen liggen om zich met Amsterdam en Utrecht als (inter)nationale centra te profileren als aantrekkelijke bestemming voor zakelijk bezoek. Ook wordt in de Noordvleugel van de Randstad slechts acht procent de van MICE-marktomzet buiten de steden gehaald. Hierdoor lopen de (potentiële) aanbieders in de regio omzet mis. Omdat voorspellingen erop wijzen dat de toeristische markt in zijn geheel sterk zal groeien, willen de MICE-initiatiefnemers in deze situatie verandering brengen. Door ondernemers in de regio te stimuleren het aanbod aantrekkelijker te maken én de regio voorgoed op de kaart te zetten bij (inter)nationale organisatoren.

Kruisbestuiving aan de aanbodkant

Met MICE willen de initiatiefnemers kleinere ondernemers en andere partijen wijzen op de potentiële kansen van deze branche. Bovendien wil men een professionaliseringsslag teweegbrengen bij aanbieders van zakelijk-toeristische producten. Zo zien ze graag dat deze ondernemers nieuwe toeristische 'pakketen' ontwikkelen. "Steeds vaker wordt aan een meeting of congres een informeel deel gekoppeld, in de vorm van een excursie", zegt Hans Luiten, portefeuillehouder Economische Zaken, Stadsregio Amsterdam. "Inclusief vervoer, lunch en diner. Dit creëert kansen voor ondernemers in deze sector, ook in de regio's rondom Utrecht en Amsterdam." MICE moet ondernemers helpen deze kansen in beeld te brengen door het organiseren van trainingen en workshops op het gebied van productinnovatie. Ook wordt een portal ontwikkeld waarop deze ondernemers zich kunnen presenteren. Juist door dit project komen verschillende (typen)

ondernemers met elkaar in contact, en hopen we als overheid bij te dragen aan kruisbestuivingen en alliantievorming."

'Sturen' van de vraagkant

Ook de vraagkant, de organisatoren van bijeenkomsten en congressen, moet via dit project meer bekend raken met het aanbod in deze regio. De 'meetingplanners' beslissen tenslotte waar congressen en vergaderingen plaatsvinden. En zij maken uit waar de zakelijke toeristen hun geld uitgeven. Luiten: "We bereiken de bedrijven achter deze meetingplanners met een grote internationale marketingcampagne. Ook nodigen we deze organisatoren uit om tijdens een 'technical visit' kennis te maken met specifieke locaties en ondernemers in de regio. Doordat ze deze locaties al eens hebben bezocht, denken ze in de toekomst eerder aan Noordvleugel-Randstad-regio als ze een evenement organiseren."

Op de kaart

"Met een beetje hulp van MICE wordt de economische positie van deze regio sterker. Als vraag en aanbod beter op elkaar afstemmen, kunnen nationale én internationale organisatoren van MICE-evenementen over een aantal jaren niet meer om de regio Amsterdam-Utrecht heen."

Paspoort

- Projectnaam: MICE meets metropolis
- Geïnterviewde: Hans Luiten, portefeuillehouder Economische Zaken, Stadsregio Amsterdam
- Sector: toerisme
- Doel project: het professionaliseren en verbinden van vraag en aanbod op de MICE-markt (meetings, incentives, conventions, exhibitions) in de regio Noordvleugel Randstad
- Omvang project: € 694.440, waarvan € 340.200 euro vanuit EZ
- Projectpartners: Stadsregio Amsterdam, Provincie Noord-Holland, Provincie Utrecht, Gemeente Utrecht, Gemeente Haarlemmermeer, Gemeente Haarlem, Gemeente Zaanstad, Gemeente Amsterdam, Gemeente Amstelveen, Gemeente Almere

Foto: Jos Streppel

■ Duisenberg School of Finance

Financieel opleidingsinstituut moet Nederlands talent klaarstomen voor topfuncties

Chinezen, Amerikanen, Canadezen en Schotten: steeds meer topfuncties in de Nederlandse financiële markt worden ingevuld door mensen van ver. Om in de toekomst meer Nederlanders op deze posities te krijgen, is de Duisenberg School of Finance opgericht.

Het ontbreekt Nederland niet aan financieel toptalent, maar de wetenschappelijke opleidingen bieden de vereiste kennis versnipperd aan. Hierin moet de Duisenberg School of Finance, gevestigd op de Amsterdamse Zuidas, verandering brengen. In nauwe samenwerking met diverse kennisinstellingen biedt deze 'School' vanaf september 2008 twee opleidingen aan: de master-programma's Risk Management en Law & Finance.

De vraag om financieel toptalent is groot. En het aantal vacatures voor bijvoorbeeld directie- en hogere managementfuncties in de Nederlandse financiële wereld neemt toe. Steeds vaker worden deze posities bekleed door toppers uit het buitenland. Deze tendens moet worden ingeperkt, zo vinden alle projectpartners. Vooral als Nederland als 'financiële voedingsbodem' aantrekkelijk wil blijven. "Als Nederlanders deze functies invullen, wordt de kans vergroot dat deze bedrijven uiteindelijk in ons land gevestigd blijven", zegt bestuursvoorzitter Jos Streppel. "Want deze toekomstige bestuurders hebben een emotionele binding met dit land. Vanzelfsprekend is dit van groot belang voor de Nederlandse economie."

Volgens Streppel is het ook voor consultantbedrijven, accountants- en advocatenkantoren van groot belang dat de grote banken en verzekeraars in Nederland gevestigd blijven. Deze grote financiële organisaties zijn vrij bepalend

voor het kwalitatieve perspectief van de kleinere bedrijven; een perspectief dat door deze grote bedrijven internationaal gericht is."

Behoud financiële positie Nederland

Deze opleiding moet er ook voor zorgen dat Amsterdam haar huidige positie in de financiële wereldmarkt behoudt. "Amsterdam heeft op dit vlak een duwtje in de rug nodig", licht Streppel toe. "Het niveau van de financiële markten in New York en Londen hoeven we niet te evenaren, wel willen we onze positie in de tweede laag van financiële centra behouden."

Praktijkgerichte opleiding

De Duisenberg School of Finance wil allereerst voorzien in vakinformatie waaraan in de praktijk de grootste behoefte bestaat. Hiernaast ligt de nadruk tijdens de opleiding op wetenschappelijk onderzoek en biedt het instituut faciliteiten voor conferenties. "Hiermee voorzien we Nederland - en Amsterdam - van een academisch topteklimaat op het gebied van financiële markten", aldus Streppel. "En kunnen we concurreren met bijvoorbeeld de School of Economics in Londen. De opleiding is kostbaar, maar deze komt door sponsoring niet voor rekening van de studenten. Echt talent zullen we om financiële redenen niet laten lopen."

Vechtend over straat

"Om het talent zullen de financiële bedrijven vechten", zegt de bestuursvoorzitter glimlachend. "Alle projectpartners hebben tenslotte grote behoefte aan toptalent. Vanzelfsprekend nemen we alleen het allerbeste talent aan, hierbij is een cum laude behaalde master een uitgangspunt."

Paspoort

- Projectnaam: Duisenberg School of Finance
- Geïnterviewde: Jos Streppel, bestuursvoorzitter Duisenberg School of Finance
- Sector: financiële markt

- Doel project: het oprichten van een topinstituut op het gebied van opleidingen in de financiële sector
- Omvang project: 9 miljoen euro
- Projectpartners: ING Bank, ABN AMRO, Fortis, ABP, AEGON, Nederlandsche Bank, Erasmus Universiteit Rotterdam, Universiteit van Amsterdam, de Vrije Universiteit, Tinbergen Instituut, Gemeente Amsterdam

■ Colofon

Dit is een uitgave van het Ministerie van Economische Zaken, juli 2008. Meerdere exemplaren kunt u bestellen via www.ez.nl of 0800-646 39 51.

Informatie in deze brochure is onder voorbehoud. Aan deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend.

■ Informatie

Ministerie van Economische Zaken
t.a.v. Directie Ruimtelijk Economisch Beleid

tel: 070 - 379 6411
e-mail: piekenindedelta@minez.nl

Publicatienummer: 080I21